

Prosjektplan for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Abakus AS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

29/21

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE - 037, TI - &58

Arkivsaknr 21/52 - 5

Forslag til vedtak

1. Frøya kontrollutvalg ønsker å gjennomføre en eierskapskontroll av Abakus As. Kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen, og ber om at revisjonen gjennomfører en eierskapskontroll innenfor en ressursramme på 90 timer med levering innen den 31.01.2022
2. Frøya kontrollutvalg ønsker å gjennomføre en forvaltningsrevisjon i Abakus AS. Kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen, og ber om at revisjonen gjennomfører en forvaltningsrevisjon innenfor en ressursramme på 400 timer med levering innen den 31.01.2022.
En fordeling av kostnadene avklares når antall deltakerkommuner er klart.

Vedlegg

Prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll Abakus

Saksopplysninger

Kontrollutvalget vedtok i møte 10. februar 2021 (sak 05/21) å delta i et samarbeid om forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Abakus AS.

Ut fra initiativet som kontrollutvalget i Alvdal har tatt, ønsker kontrollutvalgene i Follidal, Os, Tolga, Frøya og Rendalen å delta i et prosjekt som både omfatter eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. I tillegg ønsker kontrollutvalget i Røros og Tynset å delta på forvaltningsrevisjonen. De 6 øvrige kommunene som har blitt invitert har takket nei til deltakelse. I tillegg til Frøya, så er det Røros og Rendalen som mangler vedtak om deltagelse pr 30.august 2021.

Ressursbruken for forvaltningsrevisjonen vil fordeles på deltakerne, men siden det har vært litt uavklart for hvor mange som vil delta og på hvilken måte, så har det ikke vært mulig å avklare før alle har gjort endelig vedtak. Sekretariatet kommer derfor tilbake med en fordelingsnøkkel for hvordan kostnaden fordeles etter at endelig deltagelse er klart innen utgangen av september.

For å samordne bestilling i dette fellesprosjektet, så har revisjonen vurdert det som mest hensiktsmessig at kontrollutvalget i Alvdal behandlet skissen til prosjektplan først, og at den deretter sendes til de deltakende kommunene for behandling.

Alvdal behandlet saken mai, og godkjente revisjonens forslag til prosjektplan for eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon i Abakus AS slik den foreligger.

Det legges opp til unike eierskapskontroller for den enkelte kommune, mens forvaltningsrevisjonen blir felles. Det gis anledning for at den enkelte kommune kan komme med innspill til forhold som bør undersøkes i fellesdelen slik at prosjektet kan forankres og tilpasses behovene hos de enkelte deltakerne. For å sikre en forsvarlig ressursbruk, er det ønskelig at dette avgrenses seg til spissing og konkretisering av de problemstillingene som ble vedtatt av kontrollutvalget i Alvdal. De foreslåtte til problemstillinger er formulert så romslige at dette kan ivaretas, og er som følger:

Eierskapskontroll:

1. *Utøver kommunen eierskapet i Abakus i tråd med kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring?*

Her blir det blant annet undersøkt hva kommunens eierskapsmelding forteller og hvordan dialogen mellom eierrepresentanten og kommunestyret foregår.

Andre sentrale tema er utformingen av de styrende selskapsdokumentene, hvordan kommunen blir involvert ved valg av styre, og hvilken praksis det er for deltakelse og engasjement i eiermøter og generalforsamlinger.

Forvaltningsrevisjon i selskapet:

2. *Hvor fornøyde er deltakerkommunene med tjenestene fra Abakus?*

Her er hensikten er å finne ut hvilken nytte sentrale administrative aktører i kommunene ser i Abakus sine tjenester, for deretter å kunne identifisere eventuelle svakheter som selskapet bør gripe fatt i.

Dersom kontrollutvalgene allerede har indikasjoner på forbedringspunkt, kan dette føyes til som underpunkt som bør belyses.

3. *Har Abakus den nødvendige kompetanse, kapasitet og system til å ivareta sin oppgave for deltakerkommunene?*

Har selskapet styrende dokumenter, rutiner og prosedyrer som sikrer at anskaffelsesreglene blir overholdt? Det undersøkes også om selskapet har forsikret seg om at regelverket for utvidet egenregi overholdes.

4. *Er rolle- og ansvarsfordelingen mellom Abakus og kommunene tydelig avklart?*

Formålet med denne problemstillingen er å finne ut om selskapet har etablert et tilfredsstillende system for samhandlingen med kommunene. Kommunene dekker sitt behov forspisskompetanse gjennom tjenester fra Abakus, men må i tillegg utføre en vesentlig del av anskaffelsesarbeidet selv. Da er det viktig at ansvarsforholdene er tydelig avklart.

Vurdering

Oslo Economics, Inventura og NIVI Analyse har på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet gjennomført en utredning av samordning av kommunale og fylkeskommunale innkjøp. Rapporten ble lagt frem i mars i år, og er tilgjengelig på regjeringens nettsider. Her kommer det blant annet frem at kjøp av varer, tjenester og bruttoinvesteringer til kommunesektoren utgjør ca 40% av den samlede ressursbruken i kommunesektoren. Dette tilsier at innkjøp er en viktig del av kommunens oppgaver, og det er derfor av betydning hvordan denne oppgaven løses. Den samlede vurderingen er at dagens bruk av innkjøpssamarbeid i kommunene hovedsakelig er hensiktsmessig for de deltakende kommunene, men at det er noen forbedringspunkter.

I prosjektbeskrivelsen for forvaltningsrevisjonen er det gjort noen avgrensninger hvor det ikke vurderes om kommunene har valgt en hensiktsmessig organisering av innkjøpsfunksjonene, eller om nytten med innkjøpssamarbeidet forsvarer kostnadene. Det vurderes heller ikke om dekningsområdet og deltakeromfanget i Abakus er hensiktsmessig for å oppnå besparelser eller andre gevinster for kommunene. Den overfornevnte rapporten fra departementet gir noen svar på dette, og kan brukes som et supplement til forvaltningsrevisjonen dersom utvalget ønsker det.

Konklusjon

Prosjektplanen har tydelig definerte problemstillinger som kan bidra til å få en bedre innsikt i hvordan kommune utøver sitt eierskap i Abakus AS. Forvaltningsrevisjonen kan vise om:

- Deltakerkommunene er fornøyde med tjenestene fra Abakus.
- Abakus har den nødvendige kompetanse, kapasitet og system til å ivareta sin oppgave for deltakerkommunene.
- Rolle- og ansvarsfordelingen mellom Abakus og kommunene er tydelig avklart.